

ДИТИНСТВО, ЯКОМУ НЕМАЄ ВОРОТТЯ.

(мої роздуми про навчання і виховання дошкільників для педагогів і батьків)

У дитячому садку, я працюю багато років, своє життя не уявляю без дитячого сміху, галасу, постійного руху, неперервного навчання. Життя в середовищі дітей навчило мене розуміти їх проблеми, потреби, навчило встановлювати зв'язок з їх батьками, вдумливо відноситись до всього, що оточує дітей.

Згадую перші дні моєї праці в садочку. Чесно кажучи, було дуже лячно. Що ж відбувається зараз? Так, відчуваю, що більш впевнена, не лякаюсь дитячих і батьківських проблем і питань. Наче страху вже не повинно бути. Але він є, навіть став потужнішим стосовно дітей. Озирніться навколо, що оточує малюка? Шалений життєвий темп. Батьки – «заробітчани коштів». Легкодоступне телебачення. Жорстокі комп'ютерні ігри. Мультфільм і той може зруйнувати психіку дитини. Від усього цього хочеться кричати і плакати, хочеться захистити маленьку людину! Шановні колеги і батьки, ми відповідальні за розвиток і виховання покоління двадцять першого століття, давайте працювати спільно, злагоджено, розуміючи один одного.

Тема, над якою я поглиблено працюю в дошкільному закладі - це: «Використання нетрадиційних форм роботи з дошкільниками у навчально-виховному процесі». Ви запитаете, чому саме ця тема з'явилася в моєму житті? Відповідь проста, і витікає з того самого шаленого темпу життя нашого століття. Подивіться, які в нас зараз діти? Так, вони допитливі, кмітливі, спостережливі, розумні не по роках. Але поряд присутня гіперактивність дітей, гіперопіка батьків, несаможиттєвість дітей. Дуже часто доноситься з роздягальні: „Я поспішаю, сама тебе одягну ”. Діти постійно чують слова „я поспішаю ”, от і самі поспішають. Що ж робити нам вихователям, як працювати? Мабуть з виникненням цього питання в моїй кишені з'явився маленький блокнот, який зі мною завжди. В ньому я помічаю настрій дітей, спостерігаючи за ними протягом дня, помічаю стосунки дітей, фізичні і психічні зміни протягом дня, розумові можливості на різних заняттях. За допомогою аналізу моїх спостережень дійшла висновку: на прогулянці, під час сюжетно-рольових ігор, діти показують глибокі знання. Стрибаючи, бігаючи по майданчику, чітко відповідають на запитання, ще й доводять свою відповідь на конкретних прикладах. Яюсь на прогулянці я запитала, чи потрібно для росту квітів багато сонячного світла? Відповіли що так, потрібно. А один з хлопців взяв мене за руку, підвів до квітника групи „Теремок” і сказав, що на цьому квітнику не має дерев, квіти отримують багато світла і вирости крупнішими ніж на нашому квітнику, на якому ростуть дерева, що затіняють квітник. Це був перший поштовх до моїх занять-подорожей. З часом ці заняття дали високу результативність. Вільна, нерегламентована дорослими діяльність зробила свою справу.

Отже, заняття-подорож вперше я провела з дітьми ясельної групи. Ми уявно їхали на потязі, вагончиками слугували різнокольорові кубики, за

допомогою яких закріпили кольори. Збудували нібито зруйнований місток, але при цьому зосередили розумову діяльність, і все це ми робили навкарачках. Відчули властивості води, розмістившись навколо сенсорного столика. Так, намокли, де хто напився води, проте запам'ятали що вода не має кольору, запаху, являється гарним розчинником, побували на галявині, почули спів птахів. І так кожного дня, навкарачках, лежачи, стоячи, стрибаючи, ми здобуємо знання, вчимося жити в природі, любити її, поважати дорослих і один одного. Діти, з якими ми це все робили вже третьокласники, але при зустрічі згадують все детально. Отже знання, отримані в садочку, не пройшли повз них.

З часом виникла ідея розробити цикли занять: «Подих зими», «Подих осені», поєднуючи різні заняття. Так наприклад в циклі занять «Подих зими» є заняття: «Сніг - це добре чи погано», де природа поєднана з фізкультурою. В цьому занятті була активізована розумова, дослідницька діяльність і в той же час формувалась правильна постава дітей. Дуже часто поєдную розвиток мови з природою, з математикою, з зображувальною діяльністю. Моїм заняттям-подорожам передують міні-заняття, які проходять будь-де: на килимку, на східцях, на прогулянці, навіть в басейні. Вони можуть виникнути як з дитячого запитання, так і з побаченого. Наприклад, влітку пішли ми до басейну, купались, сміялись. Хтось притиснув м'яча до дна і відпустив його, він кулею вистрибнув. На цьому купання закінчилось, всі наші плавці перетворились на дослідників. З басейну вистрибували різнокольорові м'ячики, а з вуст дітей питання: „А чому це відбувається?“ Прийшлося пояснювати, що вода витискає тіло, що це фізичний процес - сила тяжіння. На цьому діло не закінчилось, дехто був дослідником і вдома, у ванній, дехто просив пояснень у тата з мамою. І так кожного дня у вільну хвилину за допомогою наочного матеріалу, віршів складених разом з дітьми, пісень, психогімнастики, ігор, читання художньої літератури, зображувальної діяльності, складання розповідей, за допомогою природного матеріалу і навколишнього середовища ми добре вивчили природні явища. місяці, поведінку тварин, птахів тощо. Провели масу дослідів з водою, льодом, снігом, перетворюючи дітей на дослідників, лаборантів, оснастивши їх лупами, білими халатами, що часто переходило в сюжетно-рольову гру. Прошов час, і я побачила, що такі заняття є дієвими. Такі заняття дають високі результати не тільки в знаннях, а і в праці. Часто після занять наша лабораторія переїздила на засніжений майданчик, де нам потрібно було відчувати на собі холодний сніг, але пухкий, гарний, білий, закликаючий до ігор, розглянути сніжинки, які сіли на долоньки, поспостерігати за птахами, деревами і зробити безліч висновків, а потім оснаститися маленькими лопатами і відчувати себе помічниками дорослих під час відкидання снігу.

Шановні колеги, я знаю в наш час дуже важко працювати з дітьми. Але той вихователь, який має життєрадісний, веселий характер, вміє сердитись недовго, уникає монотонності, сірості буденних днів, завоює повагу дітей. Діти оптимісти по натурі і цінують ці якості в своєму наставнику, якого наслідують. С.В. Образцов писав „Людина, яка виховує дітей, повинна їх сильно любити, лише тоді вони будуть щасливими”. Будьте зацікавлені своєю справою, проявляйте творчість, адже ще К.Д. Ушинський називав

педагогіку не наукою, а мистецтвом. Працюйте злагоджено з напарником, не бійтесь проблем. Не дарма кажуть, чим важчий шлях, тим більший результат в кінці. А результат нашої роботи - це спогади випускників про щасливі роки в дитячому садку, це любов до знань, природи, мистецтва, дітей, повага до старших і один до одного.

І звичайно хочеться звернутися до батьків.

Шановні батьки! Я звертаюсь до Вас!

Я розумію, важкий у нас час,

Але поряд з вами маленьке дитя,

Дитинству якого нема вороття.

Я закликаю, прошу і молю,

Не відганяйте дитину свою,

Малюйте, танцюйте, співайте, творіть,

Читайте, радійте і літери вчіть.

Не забувайте, що з вами маля,

Дитинству якого нема вороття!